

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XII. De vtilitatibus, quas nox ista sensus adfert animæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

cundo, quia admodum exiguus est illorum numerus, qui per istam angustam portam arctamque viam, quæ ducit ad vitam (vt Saluator noster ait) *Quam angustam portam, & arctam viam est, quæ ducit ad vitam, & pauci sunt, qui inueniunt eam, patienter & perseveranter ingrediuntur.* Angusta siquidem porta est, hæc nox sensus quo se expoliat denudatque anima, vt illam intraret, per fidem seipsam regendo, quæ ab omni sensu aliena est; vt postmodum per arctam alterius noctis spiritus viam incedat, in qua nocte ad vteriora ingreditur, in fide purissima, quæ est medium, per quod Deo vnitur, ad eum pergendo. Per quam quidem viam, quoniam tam arcta, obscura, & horribilis est (ita vt nulla inter noctem istam sensus, & noctem spiritus in obscuritate tribulationibusque sicut dicemus, comparatio esse possit) multo pauciores gradiuntur, sed etiam ipsius quoque commoda multo sunt maiora. Nunc autem de vilitate noctis istius sensus, de qua in præsentia agimus aliquid, cum maxima qua possibile fuerit breuitate dicemus, vt ad aliam noctem gradum facere possimus.

CAPVT XII.

De vilitatibus, quas nox ista sensus adfert anima.

NOx ista, & purgatio appetitus, ad eam faulta est animæ, ob ingentia bona & commoda, quæ in ea producit (quæuis se illis potius priuari per noctem hæc, sicut diximus arbitretur) vt quemadmodum Abraham fecit conuiuium grande, cum filium suum Isaac ablaçasset: ad eundem modum, lætantur in cælo, quando iam Deus istam educit animam ex infan-

tiæ pannis, ex suisque depositam vlnis proprijs facit gressibus incedere: & tandem subtracto lactis vbere, suaui videlicet ac tenero infantium cibo, panis eam crusta pascit; ac fortium panem, qui in ariditatibus istis ac sensus tenebris, incipit spiritui euacuato, & à succis sensus exsiccatō conferri, facit degustare: qui panis est, insula contemplatio, de qua sumus locuti. Atque istud est primum præcipuumque emolumentum, quod in hoc statu consequitur anima, ex quo omnia ferme cætera promanant.

Quorum primū est, sui ipsius propriæque miseræ agnitio. Nam præterquam quod vniuersæ gratiæ & fautores quos Deus animæ confert, vt plurimum notitia hac veluti inuoluuntur & imbuuntur, ariditates etiam ipsæ, potentiaturque respectu prioris quam experiebatur affluentia vacuitas, nec nõ ea, quam in rebus bonis sentit difficultas; faciunt eam vilitatem ac miseriam propriam, quam tempore pristinae prosperitatis non animaduertebat, agnoscere. Rei huius eximia in Exodi libro reperitur figura, vbi legimus, quod cum velleret DEVS filios Israel humiliare, ac ad sui ipsorum cognitionem inducere præcepit, vt se vestibus ornamentisque festiuis, quibus ordinariè in deserto utebantur, exuerent, dicens. *Iam nunc depone ornatum tuum &c.* vulgaribusque vos laboratorum induite vestibus, vt agnoscatis qualiter à me tractari digni sitis. Quod perinde est ac si dixisset. Quando quidem ornatus, quo vtimini, cum festiuis sit & iucundus, occasionem vobis præbet, ne ad eam demisse, sicut æquum esset, de vobis sentiat, auferte iam ornata ista: vt deinceps vilius vos indutos considerando, quid sitis, & qua ratione nihil amplius promereamini, agnoscatis. Hinc apparet, ex propria miseria agnoscere

Ani-

B.
annis
Cruce

per
ystica

NVT
129

Primum
obscura
sensus
notitia
emolu-
mentū
est,
propria
miseria
cognitio.

Exod. 33.
n. 5.

Animam, veritatem, quam prius ignorabat. Eo siquidem tempore, quo veluti festi-
uè induebatur, magnam in Deo consolati-
onem, suauitatem, adiumentumque reperi-
endo; maiorem sui ipsius habebat satisfac-
tionem, se aliqua in re Deo obsequi ex-
istimando. Licet enim expressè explicitèq;
ita esse tunc non arbitretur, saltem tamen,
ob satisfactionem, quam in gustu ac suavi-
tate reperit, aliquid huius rei illi adhæret.
At quando istis tribulationis ariditatis,
& derelictionis vestibus induitur, priori
suo obseurato lumine hanc ad eò præ-
stantem, ac necessariam cognitionis prop-
riæ virtutem, verius & integrius obtinet,
nihil iam seipsam reputando, nullamque
sui ipsius satisfactionem admittendo:
iam enim nihil se ex se facere nihilque pos-
se animaduertit. Hanc porò exiguam sui
satisfactionem, afflictionemque quam id-
circo, quia Deo non inferuit patitur: plu-
ris facit & æstimat Deus vniuersis quæ pri-
us faciebat operibus, suauitatibusq; qui-
bus fruebatur, licet illæ sublimissimæ vide-
rentur, & essent. Idque propterea, quia ex
illis plurimæ imperfectionum & ignorantiarum
occasiones in ea oriuntur. Ex isto
autem ariditatum vestitu cognitioneque
propria non ea duntaxat quæ recepsimus,
sed etiam quæ iam dicturi sumus &
multo plura quæ prætermittimus com-
moda, velut ex sua origine fonteque pro-
manant.

NOTA.

Pluris fa-
cit Deus
exiguam
sui ipsius
satisfac-
tionemq;
ex eo natâ
quod ei vt
par esset nō
inferuit
anima,
omnibus
etiam sub-
limissimis
consolatio-
nibus, &c.
& quæ.

Ex primo
emolumē-
to nascitur
maior in
agendo eū
Deo reue-
rentia.

Primo loco prouenit inde animæ
maior in agendo conuersationeque cum
Deo reuerentia, ac vrbinitas, quæ in con-
uersatione cum altissimo, semper requi-
rantur. Quibus tamen in consolationum
ac deliciarum suarum prosperitate, non
vtebatur: fauorem ille Diuinus, quem
experiebatur, reddebat appetitum cir-
ca Deum, aliquo modo magis audacem,
minusq; quam debebat vrbani. Quem-

admodum accidit Moyfi cum Deum se
alloquentem audisset: gustu enim ap-
petituque eo illectus, nil considerans am-
plius, propius accedere præsumebat: ni-
si illi, vt sese detineret, calcamenta-
que deponeret, præcepisset Deus. Ne
appropies huc, solue calcamentum de pedi-
bus tuis.

Ex quo colligitur, cum quanta vene-
ratione & discretionem cum Deo sic in ap-
petitu nuditate agendum. Vnde post-
quam hac in re morem gessisset Moyses,
ita circumspectus prudensque euasit, vt
non solum accedere, sed ne considerate
quidem ac intueri Deum, eum fuisse au-
sum scriptura dicat. Ablatis enim appeti-
tuum, gustuumque calcamentis, misere-
riam suam coram Deo non mediocriter
cognoscebat; sic enim illum expediebat
affici & sentire, vt diuinos posset audire
sermones. Dispositio etiam quam Deus
contulit Iobo, vt cum eo loqueretur, non
fuerunt delicia & gloria, quibus, vt ipse
met refert, in Deo suo fruebatur, sed misere-
rabilis status ille, ad quem fuit redactus,
cum eum nudum in sterquilinio colloca-
uit derelictum, & ab amicis tuis persecu-
tionem patientem, angustijs amaritudini-
busque plenum, vtriusque postremo sca-
tentem; tunc verò temporis, hocq; modo
altissimus Deus (qui ex stercore erigit pau-
perem) sese illi maiori cum affluentiæ ac
suauitate communicare gloriosum sibi
duxit, profundas sapientiæ suæ sublimi-
tates ei patefaciendo, quod nunquam antea
prosperitatis tempore fecerat.

Hoc loco, eximiam quandam, quæ in
nocte ista appetitibusque sensibus aridita-
te reperitur, vtilitatem (iam quod de
ea loquendi nobis sese obtulit occasio)
animaduertere oportet: quod nimirum
in ista obscurâ appetitus nocte (vt
verificetur illud, quod Propheta ait.
Orie-

opierit in tenebris lux tua) illuminat Deus animam, non præpendo illi duntaxat miseræ vilitatisq; ipsius notitiam, sicut diximus: sed etiam immensitatis ac excellentiæ. Nam præterquam quod appetitibus gustibus, ad minuculisque sensibilibus exinctis, liber, purusque remanet intellectus ad veritatis percipiendâ (gustus enim & appetitus sensibilis, etiam spiritualium rerum obfascat ac impedit spiritum) angustia quoque ipsæ, sensusq; ariditates illustant & accunt intellectum; quemadmodum Isa. ait: *Vexatio intellectum dabit autem intelligere videlicet faciet, qua ratione Deus animam vacuum & expeditam* (quod ad diuinam illius influentiam obtinendam requiritur) nocte istâ obscurâ sicque contemplatione mediâ, diuinâ suâ sapientiâ supernaturaliter instruit; quod antea propter succos gustusq; prioris minime faciebat. Rem hanc, optime explicat idem Isaï. Propheta dicens: *Quem desine scientiam, & quem intelligere faciet auditum? Ablatus à lacte, auulsi ab uberibus.* Ex quibus verbis colligitur; ad influentiam istam diuinam obtinendam, non tantum primum suauitatis spiritualis lac, vberumq; suauium discursuum à potius sensitiuis profectorum, quibus fruebatur anima sicut aculum, disponere: quantum spiritualis suauitatis carentiam & ab uberibus auulsionem.

Quamobrem, ad magnum istam Regem debita cum reuerentia urbanitateq; audiendum, expedit animæ, erectâ admodum, nisi que rei secundum affectum innoxiam manere: quemadmodum de se ait Abacuc. *Super custodiam meam stabo* (hoc est auclendo appetitum) & *figam gradum meum* (hoc est, sensibus non discurrem) & *contemplabor, ut videam, quid dicatur mihi.* Nunc itaque constat ex arida nocte istâ primo loco notitiam sui oriri &

ex ea tanquam ex fundamento hanc Dei notitiam. Propterea quippe S. Augustinus dicebat Deo. *Novum me Domine, & cognoscam te.* Ut enim Philosophi dicunt; vnum extremorum recte per aliud cognoscitur.

Ut autem euidentius vim & efficaciam ariditatis derelictionisq; sensitiuæ noctis huius, ad maiorem Dei lucem inducendâ, quam hoc loco à Deo suscipere animam asseruimus, demonstrarem: adducâ auctoritatem illam Davidis, in qua satis apto, insignem quam nox ista ad sublimem hanc Dei notitiam producendâ, efficaciam habet, declarat verbis istis. *In terra deserta & inuia & inaquosa, sic in Sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam & gloriam tuam.* Res profecto est summa admiratione digna, quod nō dicat hoc loco David; spirituales delicias & plurimas quibus fuerat fruius suauitates, fuisse sibi media dispositionesque ad diuinam gloriam pernosendam, sed ariditatem, partiq; sensitiuæ derelictionem, & abstractionem; quâ hoc loco, terra deserta, & inaquosa denotat; sed neque dicit; conceptus discursusq; diuinos in quibus multum operæ collocauerat, fuisse sibi viâ ad sentiendam ac intuendam virtutem diuinam: sed potius impossibilitatem conceptû cogitationemq; in Deo defigendi, ac discursus imaginariæ considerationis, (quæ hoc loco per terrâ, inuiam designatur) amplius progrediendi. Itaque nox ista obscura, cum suis ariditatibus & vacuitate, est mediû ad Deum, seq; ipsum cognoscendum: quanquam non cum ea plenitudine, ac copia, sicut in alia spiritus nocte euenire consuevit: nam hæc notitia, est veluti alterius principium.

Elicit præterea anima ex ariditatibus, vacuitateq; noctis istius appetitus, humilitatem spirituales; quæ est virtus, primo capitali vitio, quod diximus esse super-

Be per-

B.
annis
Cruce

per
ystica
NVI
129

Ps. 62. 3.

Sensitiua
noctu
ius affertus
humilitas
spiritua-
per-
lic.

perbiã spiritualem, contraria. Per quam humilitatem, per dictam notitiam propriam acquisitam, ab omnibus imperfectionibus illis, in quas prosperitatis tuae tempore labebatur, repurgatur. Nam cum ad eò se aridam miserabilemque conspiciat, ne primos quidem cogitationis motus patitur, quibus melius se alijs viuere, aut alios in hoc itinere superare, quemadmodum antea existimare solebat, arbitretur, quin potius è contra, alios melius & perfectius agere cognoscit. Atque hinc exordium sumit proximorum amor; magni enim eos facit, nec amplius eos ut prius consueuerat, cum se feruentiorem, alios verò non item, animo duserat, iudicat: sed miseriam suam solummodo agnoscit, adeoque prae oculis habet, ut nullus ei pateat locus ad eos in quempiam alium conuertendos. Quod mirum in modum, dum in nocte ista verteretur, explicauit David dicens. *Obmutui, & humiliatus sum, & silui à bonis & dolor meus renouatus est.* Hæc idcirco dicit; quia videbatur illi, animæ suæ bona, ad eò fuisse in nihilum redacta, ut non solum, quid de eis loqueretur, non reperiret: sed de alienis etiam bonis, ob dolorem ex cognitione propriæ miseriam ortum, velut mucus sileret. In hoc etiam statu, subiecti ac obediens, in via spiritali efficiuntur. Cum enim tam se miserabiles conspiciant, non tantum se docentes audiunt, sed etiam à quocunque dirigi, & in ijs, quæ sibi agenda sunt instrui, percipiunt; euancescit etiam præsumptio, qua prosperitatis tempore interdum intumescabant. Et tandem eadem occasione vniuersæ imperfectiones, quas dum de spiritali superbia loqueremur attigimus, repurgantur.

Ex hac humilitate proximorum amor nascitur.

Psal. 38. 3.

Obedientia & subiectio nobis huius efficiuntur.

CAPVT XIII.

De alijs vitijs, quas nox ista sensus illigat anima.

Quantum verò ad imperfectiones, ex spiritali auaritia ortas spectat, quæ stimulantem animam iam has, iam alias res spirituales cupiebat, & nunquam illic ista vel illa exercitia (ob appetitus auaritatem, & consolationem quam in illis degustabat) sufficiebant: iam in ista arida & obscura nocte, satis bene reformata est. Cum enim eum, quem solebat gustum & suauitatem in huiusmodi exercitijs non reperire, sed potius amaritudinem ac laborem: ad eò illis moderatè utitur, ut potius eorum defectum & intermissionem posset timere iacturam; quem admodum antea, ob eorum excessum eam patiebatur, quandoquæ ijs, quos Deus in ista collocat nocte, humilitatem, ad bonumque promptitudinem communiter largiatur: id tamen, sine vlla sit suauitate, ut solius Dei intuitu, illud quod ipsis iniungitur, præstent: hocque modo, multis in rebus proprietatem exuunt, eo quod nullam in ipsis inueniant consolationem.

Ad spiritualem porro Luxuriam quod attinet, perspicuum etiam est, per ariditatem istam, sensusque amaritudinem, quam in spiritalibus rebus experitur anima eam ab impuritatibus, quas, dum de vitio isto ageremus, adnotauimus, liberatam euadere: siquidem, ut ibi monuimus, ex suauitate, quæ à spiritu in sensum redundabat, proficiscebantur.

Imperfectiones autem quarti vitij Gulae nimirum spiritalis, à quibus in ista nocte obscura immanis fit anima, legi superius possunt; licet, cum sint proflus innumera, minime